

De leraarskamer

Geef acht!

'We will remember them.' Met deze beroemde zin start ik mijn les. Als ik hen vraag waarom ze op elf november een dagje thuis mogen blijven, roepen mijn negenjarigen enthousiast: 'Omdat de Sint dan komt.' Ik glimlach. Elk jaar opnieuw krijg ik dit antwoord. Dat heb je dan als je in de Westhoek woont. Ik haal adem en start mijn verhaal ...

Voor deze lessenreeks schuif ik mijn thema rond 'het weer' demonstratief aan de kant. Wij wonen in een buurt die meer dan honderd jaar geleden overspoeld werd door duizenden soldaten. Waar we ook gaan wandelen, we komen altijd wel één of ander monument of een begraafplaats tegen. Bijna iedereen vond al eens loodjes op het veld en velen vonden in de tuin één of ander overblijfsel. Ik vind het als mens zo belangrijk dat ze weten waarom die er allemaal zijn. Mijn boekenkast thuis heeft dan ook een plank vol boeken over dit thema.

De Eerste Wereldoorlog uitleggen aan derdeklassers is niet zo gemakkelijk. Daarom laat ik de veldslagen wat liggen, maar focus ik op de menselijke kant. Toch moet ik het even over de oorzaak van deze wereldoorlog hebben. Een wapenwedloop klinkt dan wel heel moeilijk, maar als je dit plastisch vertelt en uitbeeldt, dan snappen ze heus wel wat er aan de hand was. Een echte historicus zou zeker heel wat punten van kritiek en aanvullingen hebben, maar dat deert me eigenlijk niet echt. Mijn doel is nu ... de kinderen leren waar het erfgoed in hun leefomgeving vandaan komt.

Ik vertel over wat ze deden met de sluizen bij de IJzer. Mijn leerlingen vinden het een schitterend plan en zijn helemaal fan van de sluiswachter die dit uitvoerde. Als ik een eenvoudige tekening maak van de loopgraven en daarbij zelf een beetje soldaat speel, snappen ze meteen waarom loopgraven niet in één rechte lijn lopen. Ook het hoe en

waarom van de varkensstaarten leg ik uit terwijl ik doe alsof ik middenin de nacht prikkeldraad op het niemandsland probeer te plaatsen. Ze zijn helemaal mee met het verhaal. Als ik vertel over 'trench feet', zie ik de walging op hun gezichten. Ze worden stil bij het horen van de Last Post. Twee lesuren aan een stuk vertel ik. Alleen mijn presentatie met foto's en mijn stem. Meer niet. Maar ze hangen aan mijn lippen.

Als ze na de speeltijd terugkomen, vertellen ze me vol trots dat ze soldaatje speelden. Ik trakteer hen dan ook op een bewegingsles waarbij ze mogen bewegen als soldaten. We sluipen, steken het niemandsland over op verschillende manieren en proberen te communiceren zonder te praten. Ik voel hoe ze helemaal opgaan in de les. De muziek op de achtergrond versterkt de sfeer alleen maar.

Er volgt geen verwerking in het werkboek, ook geen evaluatie. Ik doe het allemaal bewust niet. En toch ben ik zeker dat heel wat leerlingen die avond vertellen aan hun mama en papa over wat ze leerden. Over hoe de moord op één prins een wereldoorlog in gang zette. Over hoe de soldaten in de modder moesten ploeteren en de ratten aan hun tenen knabbelden.

Ik hoop dat ze het onthouden. Dat ze met vernieuwde interesse naar de velden rondom zich kijken. En dat ze later aan hun kinderen deze gruwelijke geschiedenis doorvertellen. Vrede voor allen, allen voor vrede.

TEKST
Juf Drieke

BEELD
Windcolors